

ประเภทภูมิปัญญาด้าน หมอรักษา

ชื่อภูมิปัญญา ตองขวานฟ้า

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

ตองขวานฟ้า เป็นชื่อเรียกเครื่องมือคนสมัยโบราณยุคสำริด มีลักษณะคล้ายเสียม ส่วนของด้ามเป็นรูกลวง โดยมีชื่อเรียกตามพื้นบ้านว่า ตองขวานฟ้า โดยถือว่าเป็นขวานของพระอิศวร ที่ใช้ขว้างยิงแก้วของนางเมฆขลา แล้วตกฝังตามโคนต้นไม้ในดิน แล้วจึงเป็นที่นิยมของผู้คนว่ามีฤทธิ์ในการนำเอามาเป็นเครื่องมือประกอบพิธีในการตัดแหก โปรง ย่า และเสี้ยนไป เพราะเชื่อว่าเป็นของวิเศษ และยังเชื่อว่าบริเวณใดที่สายฟ้าต้องอสุณีย์ สายฟ้าผ่าก็เชื่อแน่ หรือปักใจว่าบริเวณนั้น จะต้องมิตองขวานฟ้าอยู่ นอกจากจะนำมาไว้ติดตัว และตามบ้านเรือนแล้ว ก็ยังมีความเชื่ออีกว่าตองขวานฟ้าเป็นของดีของวิเศษ ศักดิ์สิทธิ์ และมากค่าด้วยราคา โดยส่วนมากในหมู่บ้านที่มีภูมิปัญญาปัญญาในฐานะเป็นพ่อเลี้ยงเอี้ยงคำ หมอเป่า หมอยา หมอโหร หมอพื้นเมืองทั้งหลาย มักจะเสาะแสวงหา โดยมีการทดสอบตองขวานฟ้าว่าเป็นของจริงหรือปลอมได้ดังนี้ คือ จับตองขวานฟ้าเอาด้านที่เป็นคมคล้ายขวานลง เอาส่วนด้ามที่เป็นรูกลวงตั้งให้ได้แนวตั้ง 90 องศา และค่อยๆ เทน้ำลง ถ้าหากน้ำที่เทลงไปขนานด้าม มีลักษณะเป็นแอ่งก็แสดงว่าเป็นของปลอม ถ้าหากน้ำที่เทลงไปขนานกับด้ามมีลักษณะกองพูนขึ้นโดยไม่กระเพื่อม ก็แสดงว่าเป็นตองขวานฟ้าที่แท้จริง สำหรับขนาดสัดส่วนของตองขวานฟ้า ก็จะอยู่ประมาณ กว้าง 2 นิ้วมือ ยาว 3-4 นิ้วมือ หรืออาจยาวถึง 5-6 นิ้วมือ มักเป็นโลหะผสม ระหว่างทองเหลืองกับทองสำริด มีสีดำแดงหรือเหลือง สดใส เนื้อเย็นผิวขรุขระ ถ้าหากจะนับเป็นวิวัฒนาการของยุคโลหะก็ว่าได้

ตองขวานฟ้าเป็นภูมิปัญญาปัญญาด้านหมอรักษา และความเชื่อที่น่าอนุรักษ์ และรักษาสืบต่อไป

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น อายุ 39 ปี

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 อำเภอกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

054 - 781105